

عنوان مقاله:

تحلیل انتقادی ادله اثبات خیال منفصل و نقش آن در تضعیف نظریه معاد جسمانی صدرالمتالهین

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های مابعدالطبیعی، دوره 2، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

شاکر لویایی - Kharazmi University

مریم آقامحمدرضا - Kharazmi University

خلاصه مقاله:

ملاصدرا در جلد نهم اسفار در اثبات معاد جسمانی اصول یازده‌گانه ای را بیان می‌کند. او در اصل نهم بیان می‌کند: عالم خیال عالمی است که وابسته به بدن نیست و جوهری مجرد است که بین عالم مفارقات عقلیه و عالم ماده قرار دارد. او برای اثبات این عالم، به شهودات عرفا و قاعده امکان اشرف بسنده می‌کند. البته عالم خیال منفصل، به منفصل صعودی و منفصل نزولی تقسیم می‌شود که هر یک کارکرد مخصوص خود را دارد. پس صدرا از اثبات عالم خیال منفصل در بحث معاد جسمانی بهره می‌گیرد. توضیح مطلب این است که، از آنجایی که نفس قادر بر خلق موجودات در عالم خیال منفصل است و با توجه به حرکت جوهری و اشتداد وجودی نفس، که از مبانی اثبات معاد جسمانی است؛ نفس قادر است در عالم خیال منفصل، بدنی را ایجاد کند که میان آن بدن و بدن دنیوی عینیت برقرار باشد. زیرا عینیت و تشخیص هر چیزی به صورت آن موجود است. پس چون نفس یک نفس است، چه به بدن دنیوی تعلق گیرد و چه به بدن خیالی، باز یک بدن است؛ زیرا که عینیت از آن نفس است. با توجه به مطالب ذکر شده این نتیجه گرفته می‌شود که صدرا از عالم خیال منفصل برای اثبات عینیت بدن دنیوی و اخروی استفاده می‌کند. حال اگر در ادله صدرا برای اثبات وجود عالم خیال منفصل، تشکیک وارد شود، استدلال او بر عینیت بدن دنیوی و اخروی زیر سوال می‌رود.

کلمات کلیدی:

Separate imagination, nobler contingent, possibility of Ashraf, bodily resurrection, objectivity of worldly and otherworldly bodies, خیال منفصل, خیال متصل, امکان اشرف, معاد جسمانی, عینیت بدن دنیوی و اخروی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1671898>

